

VWK-lid Erwin Lankheet

“Alle hobby’s lopen uit de hand!”

Voor deze editie ben ik naar een échte uithoek van Nederland gereden, het mooie Twente. Ik ben te gast bij Erwin Lankheet in ‘Hokseberge’. Er zijn weinig mensen die zoveel hobby’s hebben als Erwin. Je zal maar fruitteler, bijen-imker en weeramateer in één zijn! Ik tref hem aan in de kersenboom.

Ik kan mijn auto nauwelijks kwijt, omdat de takken van de kersenboom bijna tot aan de grond hangen. Blijkbaar is het voor de fruitbomen een goed seizoen. “Wil je er een paar proeven”, vraagt Erwin? We lopen via een grote tuin met veel struiken en bloemen, naar de woonkamer. Het is een prachtige omgeving.

Erwin is een geboren en getogen tukker in Haaksbergen, dat niet ver van de Duitse en Achterhoekse grens af ligt. Hij werd geboren in 1963, de koudste winter ooit gemeten in het oosten (1894-2018). Een winter die op vliegbasis Twenthe 404 Hellmanpunten scoorde! Ter vergelijking: De Bilt had bijna 70 punten minder. De échte winters waren vroeger in het oosten nog veel kouder dan elders in het land. Volgens Erwin waren er in die tijd opvallend veel baby’s met oortontsteking. Omdat er nog geen centrale verwarming in huis was, lag de temperatuur in de meeste kamers onder het vriespunt.

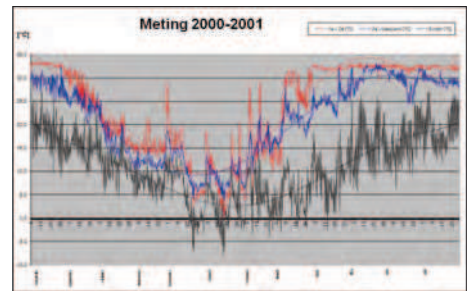
Hij ging als kind in Haaksbergen naar school en begon daarna de studie Elektro aan de LTS. Vervolgens ging het verder op MTS Elektronica. Hij studeerde door in Enschede aan de HTS Computertechniek. Na de militaire dienst, bij de verbindingen, is hij in 1988 begonnen bij een machinebouwer in Brummen. Vervolgens werd in 1993 de overstap gemaakt naar een machinebouwer in Haaksbergen, op 500 meter van zijn woonadres, net buiten het dorp. Tot op de dag van vandaag is Erwin werkzaam als ICT-projectingenieur en maakt hij software voor machines. “Mijn softwareprogramma uit 2004 is nog steeds bruikbaar”, glundert Erwin. In 1990 is Erwin met zijn vrouw vlak buiten

Haaksbergen gaan wonen. Ze kregen vier kinderen, waarvan twee inmiddels uit huis zijn.

Fruitbomen → bijencursus → weerstation

In de jaren ‘70 begon het bij Erwin al te jeuken. Bomen werden kaal in de toppen door zure regen. Je zult het bijna niet geloven, maar toen ter tijd was men bang voor global cooling! De aarde zou volgens veel wetenschappers gaan afkoelen. Overigens produceerden de jaren 70 wel twee topzomers, maar dat even terzijde. Erwin vond het als tiener allemaal erg interessant om te volgen. Hij verzamelde artikelen uit kranten. Toen Erwin in 1990 net buiten Haaksbergen ging wonen, zocht hij een aantal fruitbomen voor in zijn tuin. Hij vroeg zich af hoe dat nou allemaal werkte, want je krijgt niet zomaar fruit aan een boom. Na het verzamelen van informatie kwam hij erachter dat je drachtplanten nodig hebt in je tuin om bijen aan te trekken. “Ik ben gek”, dacht Erwin. “De imkers hier in de buurt profiteren van mijn drachtplanten, ik wil er zelf ook wat mee doen.” Lankheet meldde zich in 1996 aan voor een bijencursus. Na de cursus werd hij lid van de vereniging en begon hij zich thuis bezig te houden met bijen. Hij plaatste een ‘immenhuus’ in zijn tuin en van 2000 tot en met

Erwin voor zijn weercomputer.

Bijenkastmeting 2000-2001. De rode lijn geeft de temperatuur weer in het midden tussen kast 1 en 2. Vanaf april schommelt het kwik rond 33 graden, terwijl het buiten varieert van -3 tot 27 graden.

De bijenstal van Erwin.

2003 probeerde hij de temperatuur te meten in de bijenkast. Dit hield hij enkele jaren vol. “Na een tijdje begon de ellende. De thermometer ging kapot doordat de bijen alles vastkitten”, vertelt Erwin.

Oregon WMR 200

Begin 2008 kwam hij in contact met een imker uit Maastricht. Deze imker was tevens ook nog eens weeramateer! Erwin kreeg zijn vrouw zo ver om onderweg op vakantie naar België even een stop te maken in Maastricht. De weeramateer liet daar zijn Oregon WMR 200 zien. Het weerstation was naast de bijenkas geplaatst. Dit wilde Erwin ook. Niet veel later had ook hij in de tuin de Oregon WMR 200 staan.

Het weerstation aan de rand van de tuin en de wei van de buurman. Erwin wil kijken of hij in de toekomst het weerstation in de wei kan zetten.

Nu kon hij de temperatuur bij de bijenkas meten. Naast de temperatuur mat hij ook de wind op het dak van zijn huis. Ook zat er een regenmeter met tipping bucket bij. Zelfs de instraling van de zon kon worden gemeten. Helaas was de thermometer niet geschikt om in de bijenkas te meten.

Op 12 juli 2010 trok een squall line over de Achterhoek en Twente. Er werden windstoten van 100-120 km/uur gemeten en er was veel schade, zoals omgewaaide bomen. Erwin's "lekkerste kersenboom" begaf het. Ook de windmeter moest worden vervangen; deze ging stuk bij een windstoot van 99 km/uur.

Weerstation Haaksbergen op internet

Als programmeur kon een eigen website natuurlijk niet ontbreken. De data van weerstation Haaksbergen is sinds maart 2009 op Erwin's site te vinden: www.weerstationhaaksbergen.nl Inmiddels is de weersite flink gegroeid en kunnen we van alles vinden. Er staan een kleine 1.000 grafieken op die automatisch worden gemaakt. Naast de data van zijn weerstation vinden we ook het neerslagtekort in Haaksbergen en de grondwaterstan-

Noodweer op 12 juli 2010 aan de Eibergsestraat. Let op het konijnenhok achter de omgewaaide boom. Dat is 20 meter door de tuin gevlogen!

De windmeter op het dak van het huis.

den. Ook is veel historische informatie te vinden. Er staan dagelijkse weerextremen uit het oosten van het land op de site. Dit zijn gegevens (beschikbaar gesteld door Johan Effing) van weerstation Winterswijk (1894-1950), weerstation Twenthe (1950-2011) en zijn eigen weergegevens uit Haaksbergen (2012-heden). Op de webcambeelden is het uitgestrekte Twentse landschap te bewonderen.

De site heeft nog veel meer te bieden: neem een kijkje zou ik zeggen. In het begin vonden dagelijks circa 60 mensen zijn site. Tegenwoordig is dit aantal opgelopen naar 2.000 geïnteresseerden. De data is tevens te vinden op hetweeractueel, SYLPHIDE, WOW en Wunderground. Erwin schrijft ook weerberichten voor de plaatselijke krant. Dit weerbericht plaatst hij elke zondag op zijn site.

Plots gaat de bel. "Dat zijn vast de fruitplukkers", zegt Erwin. Even later komt hij terug en heeft hij de mensen zijn fruitbomen ingestuurd.

Hamsterkooi zorgt voor nieuw weerstation

De hamsterkooi van zijn kinderen liet de ontvangst van de Oregon WMR 200 vaak wegvallen. Na vijf jaar was Erwin er klaar mee en kocht hij de Davis Vantage Pro2. Het weerstation is helemaal compleet, met UV-sensor en temperatuur op klomphoogte, 0 m en

Plek waar Erwin altijd de grondwaterstand meet.

De thermometers op klomphoogte, 0 m en -0,1 m.

-0,1 m. Er zijn weinig weeramateurs die de temperatuur op vier hoogtes meten! Zijn laatste aanwinst is een grondvochtsensor. Daarmee wordt het vochtigheidsgehalte op 10 cm diepte in de bodem bepaald. Zo kun je nagaan of de fruitbomen in droge perioden extra water nodig hebben. Ook bij nachtvorst in het najaar vindt Erwin het meten in de bodem interessant: "Soms hoor je wel eens, we krijgen nachtvorst. Ik weet dan al dat er niks gaat gebeuren, want de bodem is vaak nog veel te warm", weet Erwin.

Erwin heeft wat pech gehad met zijn windmeter. In 2015 moest deze worden vervangen na een blikseminslag in de buurt. Lang heeft deze nieuwe windmeter het niet volgehouden. In juni jongstleden liep de windmeter vast bij windsnelheden lager dan 15 km/uur. Inmiddels is de windmeter voor de tweede keer vervangen en loopt hij weer als een tierelier.

Extreem weer in het oosten

Indrukwekkend was de zware natte sneeuw die viel op 25 november 2005. Erwin weet het nog goed. Hoogspanningskabels hingen slap en takken braken van bomen. Zijn vrouw zit bij de plaatselijke brandweer en moest al snel aan de bak. Erwin had heel andere prioriteiten. Hij krom tijdens de zware sneeuwval zijn fruit-

Zonder stroom in 2005. De hoogspanningskabels raakten bijna de grond door de zware natte sneeuw!

De Schipbeek, normaal een rustig beekje, was in augustus 2010 veranderd in een kolkende rivier die buiten haar oevers trad.

bomen in om snel de sneeuw van de takken af te schudden. Als hij dat niet had gedaan waren vast veel takken gesneuveld.

Ook de 'moesson' van augustus 2010 is hem goed bijgebleven. Op 26 augustus viel 100 mm in 24 uur. Kleine kabbelende beekjes veranderden in woeste stromen. Erwin laat mij de foto's zien van de overstromingen die plaatsvonden.

Als weeramateer smul ik van deze plaatjes. Voor de bewoners waren het vooral veel ongemakken. Beiden verwachten wij in de toekomst nog veel meer extreem weer. Erwin denkt dat hij in zijn leven nog vaker zulke moessons zal meemaken.

Via Johan Effing lid van de VWK

Via de bekendste weerman uit Twente, Johan Effing, is Erwin in contact gekomen met de VWK. Johan had een probleem met zijn computer en Erwin schoot te hulp. Als dank kreeg Erwin de prachtige reeks aan waarnemingen uit het oosten van het land, sinds 1894.

Erwin is in 2009 lid geworden en is sindsdien altijd te vinden op de landelijke bijeenkomsten in De Bilt. Ook mist hij geen één regiobijeenkomst in Hengelo. Daarin worden wij altijd op de hoogte gehouden van de bijenstand en de fruitbomen.

Vanaf oktober 2014 doet weerstation Haaksbergen mee met SYLPHIDE en WOW. Erwin was meteen enthousiast en was de derde deelnemer! Hij maakt geen gebruik van de Meteo Bridge hij levert de data in een bepaald stringformaat aan. Daardoor wordt de Meteo Bridge overbodig. Tegenwoordig pakken meer leden dit op deze manier aan.

Erwin laat het lokdoosje voor de rozenkevers zien.

Klimaatverandering

"Waar gaat dit stoppen?", vraagt Erwin zich af. Voor hem is er steeds meer werk aan de winkel voor de bijen.

Door de klimaatverandering krijgen zijn bijen steeds vaker te maken met de varroamijt. De bijen raken verzwakt en krijgen te maken met ziektes. Vroeger was het voldoende om de parasiet in augustus te bestrijden, tegenwoordig moet Erwin in december nog eens aan de bak.

Volgens Erwin rukt steeds meer ongedierte vanuit het zuiden op, dit geldt ook voor planten. Ook maakt hij zich zorgen om de stijgende zeespiegel. Een schrale troost is dat je dan in Haaksbergen wel veilig zit.

Erwin weet dat in het Parijs-akkoord in 2015 is gesproken over een maximale opwarming van 2 graden.

Volgens hem gaan we dat niet redden en is het in 2100 4 à 5 graden warmer dan nu.

De zeespiegel zal niet met tientallen centimeters stijgen, maar met meer dan een meter!

Laten we hopen dat Erwin's doemscenario geen waarheid wordt.

In plaats van gif gebruikt Erwin kippen om insecten te bestrijden.

Fenologie

Lankheet houdt zich ook bezig met de fenologie: de studie van het verband tussen organische natuurverschijnselen, de meteorologische omstandigheden en de tijdstippen in het jaar. Dit houdt hij bij sinds 2010. Hij kijkt naar planten, struiken, (fruit)bomen, dieren (insecten en vogels) en nog veel meer. Dit jaar lopen zowel de bijen als de fruitbomen twee weken voor op vorig jaar. En dat terwijl vorig jaar ook al zo'n extreem warme lente kende! Zo waren de kersen 30 mei jongstleden al rijp. Vorig jaar was dit 13 juni het geval en normaal is dit pas in de tweede helft van juni.

Kippen tegen de rozenkevers

Ik loop met Erwin een rondje door zijn grote tuin. Naast het weerstation krijg ik ook de fruitbomen te zien. Onder de fruitbomen komt een hele troep kippen aan hollen. Ze denken waarschijnlijk dat wij eten hebben. De kippen eten veel van de insecten op die het fruit kunnen beschadigen. Overal zie ik lokdoosjes staan voor rozenkevers. Het is mooi om te zien dat je ook op een natuurlijke manier het ongedierte kunt bestrijden, zonder het gebruik van gif.

In het septembernummer van de Weerspiegel komt een ander lid van de VWK aan de beurt. Vind jij dat jouw weerstation wel eens in de belangstelling mag staan? Stuur dan een mail naar j.huirne3@gmail.com